

E-booksbeleid & wat kunnen auteurs doen

De Universiteitsbibliotheek Groningen (UB) helpt graag de RUG-academici bij het verbeteren van de toegang tot e-books, ook om tot een breder aanbod te komen in bij voorkeur duurzamere modellen.

Daarom vragen we RUG-auteurs ons te helpen en de uitgevers ervan te overtuigen dat ze hun eigen boeken niet kunnen gebruiken als ze niet als e-book verschijnen of alleen in restrictieve e-books modellen.

Kunnen mijn studenten mijn boeken lezen?

Begeleiding voor academici bij het onderhandelen over contracten met uitgevers.

Achtergrond: wat is het probleem?

Als u een academisch boek schrijft, wilt u waarschijnlijk dat uw studenten het kunnen lezen. Daarom wilt u dat de UB het als een e-book kan kopen. Dat klinkt eenvoudig, maar is het niet.

De UB koopt bij voorkeur e-books als het mogelijk is. Dit om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen toegang hebben tot de teksten, ook als ze niet op de campus zijn. Uitgevers verkopen e-books echter op een andere manier aan bibliotheken dan ze die aan u en uw studenten verkopen.

1. We kunnen geen Kindle-boeken kopen. Universiteitsbibliotheken moeten e-books kopen in licenties. Sommige titels zijn alleen beschikbaar voor individuen als een e-book, maar niet voor bibliotheken.

2. Sommige boeken kunnen worden gekocht als e-books, maar zijn onbetaalbaar voor Universiteitsbibliotheken.

Enkele van de vele voorbeelden uit recente RUG-aanschafsuggesties:

Titel van Cambridge UP (International Human Rights Law and Practice), in print \$534, kost als e-books voor 1 user \$500, voor 3 users \$1000.

Titel van Routledge (City Reader), gedrukt \$75, e-books voor 1 user \$960.

3. Sommige boeken kunnen worden gekocht als e-books, maar licenties bepalen dat we niet de volledige eigenaar van de boeken zijn, of dat het moeilijk is voor studenten om er toegang toe te krijgen.

Bijvoorbeeld:

a. Credit points e-books. Wij betalen x honderd euro om een e-book 400 keer te gebruiken. Als dat op is, moeten we opnieuw (vaak meer) betalen voor meer credits.

b. E-books in abonnementsmodellen, waarbij we een jaarlijks (toenemend) bedrag betalen om toegang te houden tot het e-book.

c. Licenties voor één gebruiker. Net als een gedrukt boek, maar veel duurder, deze kunnen maar door één persoon tegelijk worden gelezen, dus we moeten meerdere exemplaren kopen.

d. Uitgevers kunnen bijvoorbeeld stoppen met de verkoop van e-bookversies of de licentie wijzigen, zodat al hun licenties voor 3 gebruikers veranderen in licenties voor 1 gebruiker.
e. Voor veel e-books is een licentie alleen mogelijk met beperkingen op downloaden en printen (DRM).

4. Soms worden e-books alleen verkocht als onderdeel van grotere pakketten. Hierdoor moeten we meer betalen en boeken kopen die we niet willen of nodig hebben. Losse titels kopen is dan niet mogelijk.

5. Soms worden boeken alleen verkocht als onderdeel van e-textbookmodellen, waarbij op jaarbasis inhoud wordt gelicentieerd voor gebruik door specifieke, zeer beperkte groepen studenten. Deze worden vaak rechtstreeks aan academici verkocht zonder inbreng van bibliotheken.

Wat kunt u doen?

Wanneer u onderhandelt over uw boekcontract, moet u uw uitgever specifiek vragen naar hun e-booksbeleid met behulp van de onderstaande vragen.

Als u niet tevreden bent met hun antwoorden, kunt u hen vragen de onderstaande clausules in uw contract op te nemen.

Als u nog steeds niet tevreden bent met hun beleid en zij de voorwaarden van hun contract niet willen wijzigen, kunt u een andere uitgever overwegen.

Als alternatief kunt u uw boeken publiceren onder een open access(OA)-model, zodat iedereen er toegang toe heeft. De [OA Books Toolkit](#) is een geweldige hulpbron om u hierbij te helpen. U kunt hiervoor terecht bij onze collega's van het [OA team](#) van de UB en bij onze collega's van [Open Educational Resources](#) voor meer informatie over Open Textbooks en [University of Groningen Press](#) voor OA-boeken en tijdschriften.

De UB steunt ook een aantal uitstekende [OA e-books initiatieven](#): [Open Library of Humanities](#), [Open Book Publishers](#), [Punctum Books](#) en [Sidestone Press](#)

Vragen om aan uitgevers te stellen (Raadpleeg de [UB](#) als u twijfelt over een van de antwoorden die u op deze vragen krijgt, of over de vragen zelf).

- Komt dit boek beschikbaar als e-book voor bibliotheken?
- Kunnen bibliotheken het als afzonderlijk e-book kopen of is het onderdeel van een pakket?
- Wat is het licentiemodel voor uw e-books? Is de toegang voor 1/meerdere/onbeperkte gebruikers? Gaat het om een eenmalige kosten, een jaarlijks abonnement of een creditmodel?
- Hoeveel kost het e-book voor de bibliotheek?
- Via welke platforms zal het e-book beschikbaar zijn? Zullen er verschillen zijn in prijzen en licenties op verschillende platforms?
- Als u een hoofdstuk bijdraagt aan een boek, is het dan mogelijk om een open access-exemplaar te uploaden naar uw universitaire repository?

Contractclausules

Als u niet tevreden bent met de antwoorden van de uitgever of u twijfelt, vraag deze dan om de volgende clausules in uw contract op te nemen:

1. Tenzij hieronder anders bepaald, wordt aan elke koper van een e-book licentie een niet-exclusieve licentie verleend om een kopie van het e-boek te downloaden naar een of meer computers, tablets of mobiele apparaten van de instelling voor gebruik door een personeelslid, geaccrediteerde bezoeker of student verbonden aan die instelling, steeds onder de volgende voorwaarden:

- a. het e-book mag uitsluitend worden verspreid onder personeel, geaccrediteerde bezoekers en studenten van de instelling;
- b. het e-book mag worden gedownload door elke geautoriseerde gebruiker, bijvoorbeeld voor onderzoek of privéstudie;
- c. het e-book wordt niet gebruikt op een manier die de morele rechten van de auteur(s) schendt;
- d. geen auteursrechten, handelsmerken of andere eigendomsvermeldingen in het e-book mogen worden verwijderd, verborgen of anderszins gewijzigd;
- e. de e-booklicentie mag niet worden overgedragen of in sublicentie worden gegeven aan derden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

2. De uitgever garandeert dat het e-book voldoet aan alle toepasselijke toegankelijkheidsvereisten, inclusief de toegankelijkheidsvoorschriften van de publieke sector voor 2018 en de World Wide Web Consortium (W3C) Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 tot conformiteitsniveau AA. De uitgever garandeert verder dat zijn e-book compatibel is met schermlezers, toegankelijkheidsfuncties van de browser en andere tools van derden om de juiste toegankelijkheid te garanderen.

3. De uitgever garandeert dat hij alle inhoud in het e-book zal opnemen die vóór de ondertekening van deze overeenkomst beschikbaar was als een of meer pre-prints. Auteurs stemmen ermee in om dergelijke pre-prints bij te werken met een link naar de uiteindelijke inhoud van het e-book.

(Deze tekst is gelicentieerd onder de Creative Commons Attribution 4.0 International ([CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/))-licentie. Met dank aan de e-bookSOS: <https://academicebookinvestigation.org/>)

Zie ook [deze veelgestelde vragen over auteursrecht](#) op de UB-website.